sić Matija ž. Ivanova

a 1 — Rogošić Anica

Plazibat Mate pok.

Carte di Valore al-

pagamento a rate ittà di Vienna 1874 te mensili di Cor 20 $3^{0}/_{0}$. Vinc princ. di Cor. 10. 1858. Vinc. princ.

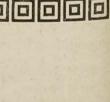
di Cor. 20. herese 4%. Vinc. nsili di Cor. 10. hi 400. Vnc. princi di Cor. 8. triache, kaliane e

125.000, in rate telle Cor. 2 ecc. si e in Conto Corpreavviso, verso un

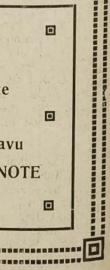
principali piazze le operazioni d'inichieste dei propri

bbligazioni contro mortizzazione, alle Incendi, Vita, Ac-

ale Agenzia Prinerali di Trieste.

****

God. XXVIII. - Br. 16 - U Zadru u Srijedu 24 Veljače 1915 Anno XXVIII. - N. 16 - Zara, Mercoledi 24 Febbraio 1915

Smotra Balmatimska

Objavitelju Dalmatinskomu

Bassegna Dalmata

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskomu i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6: za Austro-Ugarsku kr. 8; samom Objavitelju Dalmatinskomu za Zadar kr. 3. za Austro-Ugarsku kr. 5; samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3: za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskog a stoje 6 para, a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para. Zastareni brojevi para 20.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe. uz koja nema prilične pretplate, biti će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim naputnicama, — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne orimaju.

Pisma i novce treba siljati "Uredu Dalmatinskog Objavitelja u Zadar" Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Prezzo d'associazione per un anno: Pell'Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A-U. cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U. cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U. cor. 5. Semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 6. Numeri arretrati cent. 20.

Domande d'abbonumento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un anticipazione corrispondente, vengono restituite. — Abbonamenti ced anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. —

Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.

Corrispondenze e denari sono da indirizzarsi all' "Ufficio dell' Avvisatore Dalmato in Zara".

Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÍ ED AL SABATO

Na istočnom bojištu

Na sjevero-istočnom ratištu ofenzivne operacije saveznika teku i prostora i strategijskih koristi, neposrednih uspjeha i oprežne opće znamenitosti. Izmegju sjevernog i južnog krila ima kojih četiristotine kilometara u zračnom pravcu, ali unatoč tome dodir je neprekidan na tom širokom prostoru i akcije djeluju svojom snagom svuda naokolo. Na sjeveru bitka na mazurskim jezerima svršila je potjerom za neprijateljem, dok na jugu već popušta napetost ogromne karpatske borbe. Sa sjevera i sa juga ofenzive saveznika pritiskuju ruske vojne mase i njihova strategijska krila, te prijete cijeloj gragji ruskih snaga. Reakcija protiv ovih operacija radi zaobilaženja izrazuje se na poljsko-galičkom središnjem frontu u živim ruskim demonstracijama, kojima bi se htjelo s jedne strane prikriti pomicanje četa a s druge, radi rasterećivanja pobočnih skupina, prikriti kojekakve namjere napada. Na bokovima ruska vojna uprava nastoji da se opre zaobilaženju; na sjeveru ona se ograničava, osim bojeva omanjeg zamašaja, na obranu svoje utvrgjene linije, koja se pruža uzduž Njemena i Nareva prema središnjem prostoru Novo Georgjevsk-Varšava; na jugu, gdje nema na raspolaganju takva sistema utvrda, šalje prema saveznicima sva pojačanja što može da dovuče. Iz svega toga nastala je karpatska bitka, čiji se fronat pruža od nizine kod Dukle do Pruta. U lijevom odsjeku ovog fronta borba se sastoji iz strategijskih i taktičkih razloga više od pozicijskih bojeva, i to aktivnog rata bogata svakojakim bojnim dogogjajima. Ove bojeve karakterišu mnogobrojni ispadi sa fronta, preduzeća što se svaki čas ponavljaju, nizanje epizoda, a pri tome opet jedinstveno načelo u pogledu cilja i djelovanja; ovi bojevi pak traže što se najviše može iziskivati od fizičkih i moralnih snaga, od taktičke spretnosti četa, od pojedinih patrola pa sve do pojedinog borca. U ovom žestokom rvanju saveznici su potisnuli neprijatelja do preko planinskih koså, i tvrdo drže što su stekli na lijevom krilnom odsjeku, dok je desno krilo u zamašnim operacijama očistilo Bukovinu od neprijatelja i, zauzevši liniju rijeke Pruta, sebi obezbjedilo položaj velike defenzivne i ofenzivne važnosti, i to kao ključ za zaštitu svojih sveza i razvoja iz planinskih klanaca i kao bazu za dalje operacije. I doista ofenziva se tjerala s velikim uspjehom i iz zapadnog dijela ovog fronta. Rusi su, pošto su izgubili Kolomeu i Nadvornu, dovukli pojačanja preko Stanislave, koja su zauzela na sjever Nadvorne i na sjevero-zapad Kolomee jakih i tehnički razvijenih pozicija, da otale prekinu

Ko će odoljeti u ovom ratu?

Pitali nekog engleskog ministra, ko će odoljeti i predobiti u ovom strašnom ratu, a on će ti: onaj, koji bude mogao izbrojiti zadnjih stotinu milijuna novca. Dakle u koga više novca, u toga i veće predobiće. - Nije tako - odgovorilo se je odmah sa njemačke strane, već ko bude imao više hrane, taj će bolje odoljeti i prije predobiti. Ljudi pametni bege-nali su ovu zadnju. Možeš imati punu skrinju zlatnih žutaca, a u ambaru ni zrna žita niti ga otkle možeš nabaviti da ga placas suhim zlatom. Dakle oni narodi, one države, koje su obradile svoje polje, koje imaju dovoljno hrane u svojoj kući, one će odnijeti

barjak u ovom ratu. Hoće se dakako i novca. Zato sve države koje su izašle na ratni megdan i one, koje se spremaju, sklopile su ratne zajmove, naime pozvale svoje narode, da im pozajme novca, koji će im se uz dobar dobitak kroz stanoviti rok povratiti. Njemačka je u dva obroka po 5 milijarda sakupila 10 milijarda maraka (svaka milijarda — 1000 miljuna; svaki marak kruna 1.26 para), naša država Austrija-Ugarska odmah na prvi poziv do 3 milijarde, Engleska 8, Francuska 5, Rusija 6, Italija 1 miljardu kruna. Novac je potrebit za nabavu džebane, ali od veće je potrebe kruh, hrana. "Boj ne bije svijetlo oružje, već boj bije srce od junaka" pjeva narodna pjesma. Jest tako, ali ne laže ni ona narodna besjeda: Prazna vreća ne može da stoji uzgor. Bez hrane i dobre okrepe tijelu pa-

daju krila i najvatrenijem srčenjaku vojniku. Bogu hvala, naša država u tom pogledu stoji ponajbolje, jer nije oskudna glavnom hranom, hruhom mesom, dočim silovita Engleska, koja se razbacuje novcem, stoji najgore, jer osim ugljena sve do zrna željeznički saobraćaj i dalje napredovanje naših | taj kraj ubitačnom kišom tanadi. Tada nije bilo više | ni žegj nijesu mogli ni malo da oslabe njegovu živu četa prema Stanislavi i Dnjestru. Ovih dana bilo je tamo žestokih bojeva, u koje su Rusi uložili velikih snaga. Ipak nije im pošlo za rukom, da odole napadima naših četa; pošto su naše navale potresle njihovu otpornu snagu napustili su poziciju još prije našeg posljednjeg odlučnog napada. Ruske snage sada uzmiču prema Stanislavi; za njima se odmah dala naša konjica. Tako su ljuti bojevi na sjever Nadvorne svršili sa izrazitim porazom Rusa. Ovi neprekidni uspjesi naših četa na istočnom krilu karpatske bitke, a osobito njihovo osvajanje zemljišta i položaj, koji je tim stvoren, valjda će imati uticaja i na ostali bojni fronat. Svaki korak naprijed važan je za dalji pritisak ruskog krila.

Na zapadnom ratištu saveznici hoće da jačom ofenzivom priteku u pomoć Rusiji. Poraz ruskih krilnih operacija izazvao je, kako se već razumije, novih napada na zapadu. Ipak položaj se nije promijenio; Rusi su ostali poraženi a francuska ofenziva nije uspjela. Glavni su se dogogjaji zbili u Champagne, u kraju na sjevero-istok Chalons-a. Na zapad Massiges-a, gdje su Nijemci nedavno odnijeli sjajnu pobjedu, pokušali su Francuzi kod Perthes-a i Le Menile više puta da napanu, ali bili su krvavo odbijeni. Zaslužuje opaziti, da su Francuzi već u odlučnoj ofenzivi, koju Joffre bijaše na 17 decembra navijestio, nekoliko puta u tom kraju pokušali ofenzivu, ali isto tako bez uspjeha kao i ovaj put. Još jedno bojno središte bilo je kod Combres-a, na istok Verduna; tu su Francuzi, pošto im se prvi napad izjalovio, ponovo pokušali sreću. Po njemačkom izvještaju tamo se boj još bije. Nasuprot imali su Nijemci u Vogezima lijepih ofenzivnih uspjeha. Francuska ofenziva, koja je, unatoč lokalnom nagomilanju snaga, raskomadana i nevezana, pokazala je i sad istu sliku kao i ostala preduzeća poslije 17 decembra. Stoga može se očekivati da će i konačni ispadak biti jednak.

Junačka djela petrovaradinskoga bataljuna.

Neizbrisiveme listu časti petrovaradinskoga regimenta dostojno se pridružuju junačka djela drugoga bataljuna ovoga regimenta.

U početnim okršajima kod Višegrada vidjeli smo 17 avgusta taj bataljun na južnome krilu kod Tupaca naprema odabranu neprijatelju, koji se nalazio na dobro ukopanim položajima. Prema iskazu jednoga zarobljenoga časnika, neprijateljem nam je bio tako nazvani "Crni bataljun", koji je bio sastavljen od najdrskijih ljudi i od najboljih časnika Dunavske divizije. Naprema tome odabranome bataljunu nalazili su se vrijedni Petrovaradinci. Neprijatelj je bio skoro zasuo

žita i žice konca nabavlja izvanka iz dalekih kolonija u Indijama ili iz tugjih država, koje joj mogu sada

Pod puškom vojuje sada u Europi do 30 miljuna vojnika, a kod kuće ostalo je do 400 miljuna naroda pod tegobom rata, gladi i nevolje ljute. Rat tamo na granici, rat amo na kućnom topragu.

Recimo pravo: mi amo na našim stranama ne znamo što je rat, današnje pokoljenje nije ga do sada zapamtilo. Još se vuče gdjekoji pogrčeni starac koji e nazad 60 godina vojevao u gornjoj Italiji pod Radeckim, a osvojenje Bosne i Hercegovine god 1878 ne možemo ni ubrojiti u krvave ratove. Svaka stvar stoga nova i teška iznenadi i prepane čovjeka, zato je i naš narod prestrašen i zamišljen, kako će pro-

kuburiti kroz ovo ratno doba. Ruke na posao, na rad, trud, štednju i patnju. Naši hrabreni momci na granici trpe led, kišu, svaki trud i nevolju, da izvrše svoju dužnost, i bore se za nas; vršimo i mi kod kuće, dužnost prama njima, obradimo im polje, čuvajmo im djecu na ognjištu, da ne gladuju i zimuju; kako se oni bore tamo za nas, tako mi amo za njih. Evo taman sada nastaje najžurnija radnja u polju: reže se, obnavlja gnojem vinograde, dolazi kopanje, raskopavanje, pak je red mlade nasade navrćati, poškropiti rastopinom modre galice, potakljati, osumporati, pune su ruke posla do pučine ljeta. Tako i sa sijanjem, podoravanjem, sagjenjem duhana sve do žetve o Petrovu. Svak, staro, mlado, žensko, muško, što je još ostalo kod kuće, neka zagrne rukave i prihvati se posla. Najteže će biti sa navrćanjem loza, jer mladost, koja je tomu najspodobnija, išla je pod ratni barjak. U Italiji, Tirolu, po Istri, u okolici Zadra ovaj posao obavljaju ponajviše ženske. Preporučujemo stoga putujućim učizaustavljanja. Započela je šesta poljska kumpanija sa sjajno izvedenim jurišem. Neprijatelj, ustupajući pred navalom, napusti svoja skrovišta i pobježe u divljemu bijegu. Sjajno sremsko djelo bilo je tu izvršeno, a od drugih triju kumpanija slično dopunjeno. Što se spasilo od ovoga neprijateljskoga odabranoga bataljuna bile su samo rbine. Crnoga bataljuna nije više bilo. Tu su se u tome boju prvi put Srbi iz Monarhije nalazili nasuprot Srbima iz kraljevine.

Kao znamenje duha naše momčadi zaslužuje da se istakne jedan prigogjaj iz toga okršaja. Kada su se dvije bojne pruge nalazile jedna prama drugoj na daljini da su se mogle dozivati, jedan je glas iz neprijateljskoga opkopa povikao: "Predajte se! Ta vi ste Srbi, i nećete se valjda boriti protiv nas!" Po sebi im je došao odgovor iz naših redova: "I ako smo Srbi, ipak nijesmo nikako vaši zemljaci". Pravi, valjani petrovaradinski način!

Dalji su se okršaji vec zbili na srpskome zemljištu. Na 9 i 10 septembra bataljun je zauzeo Veles, koji je visok 885 metara, čije je okomite strane od poljskih utvrgjenja, napravljenih poput terasa, neprijatelj uporno branio. No za nas nije bilo zapreka. Tri je puna dana trajala borba. Usprkos žestokoj topničkoj vatri bataljun je napredovao korak po korak. Tada nije bilo cigloga u našim redovima, koji nije bio prožet voljom da pobjedi. Na 10 septembra u 2 sata iz jutra Veles je bio u našim rukama.

Dani 14 i 15 septembra dodali su nov list slave knjizi junaštva 70. bataljuna. U boju od 31 sata o Rozanj bataljun je ljutim navaljivanjem osvojio šanac za šancem, dok pomenuti vis nije bio u našim rukama. Niti porazna vatra neprijateljskoga topništva niti mala tanad, kojih je sila tuda letjela, nijesu mogli da zadrže bataljun u njegovoj težnji napredovanja. Lozinka bijaše jednom dana: Rozanj mora da bude naš! Koliko su istrajnosti, žilavosti, preziranja smrti i hrabrosti časnici i momčad pokazali u tome boju od više sati, ne može se opisati u ovome uskome okviru. Bataljun se ponosi tijem dvama danima. On je sjajno riješio svoj zadatak. Tek je po višoj zapovijesti uzmakao sa svojih osvojenih položaja.

prilike da na 22 septembra sudjeluje u sjajno uspje-Iome jurišu na Jagodnju Planinu. Izvrsno zapodjenuti napadaj bio je izveden sa žestinom, koja je prisilila dobro ukopanoga protivnika da brzo uzmakne. I tu su opet vrijedni Petrovaradinci imali velika učešća u pobjedi. Dva poljska topa i dvije mitraljeze bili su

U bojnome vremenu od 6 do 15 novembra ba taljun se izvrsno odlikovao kod Nešina Brda, Jovića, Sanca, na okomitome krševitome Mramoru, a tako i na Bastavskome Brdu. U napadaju na Osladića Brdo jednome je bataljunskome kapetanu sa dvadesetak ljudi pošlo za rukom da osvoje 4 neprijateljska topa i da zarobe 50 ljudi.

U svima tijem bojevima vidimo 70. bataljun gdje napada u prvim redovima. Niti grdni trudi niti glad

na vrijeme poduče u navrćanju ženskice, koje su u rukama okretnije od muškića.

U polju trud i rad, u kući pomnja i štednja. U moje pamćenje ne spominjem se, da je u naroda ikada bilo više novca kao sada u ovo ratno doba. Vojnička vlast uzela mazgu, konja, vola, kola i sve dobro platila; državna potpora pada svakih 15 dana u mjesecu kô mäna s neba, primorac prodao je vino na jagmu uz dobru cijenu, zagorac žito još bolje i brže, eto vruća novca ko žala. Ali novac bježi iz ruku, ko ga ne zna čuvati, a opet hrana poskupila da starci ne pamte ovako. Treba imati pomnje, štediti na grlu. Mnoge siromašne obitelji, koje potežu do 100 kruna mjesečno vojničke potpore, otkupile su se od duga kao nikada. Ima ih i pod puškom koji štede. Ovih dana čitalo se po novinama, da su bavarski vojnici u Njemačkoj poslali u decembru naime za Božić svojim kućam do 7 milijuna maraka. Ali daj ti nagji pametna i stedna ko Nijemca, a osobito Bavarca. U nas misle da soldatu i šrudentu ne smije se ni ogrijati novac u džepu. Nagje se ipak i megju našim pametnjaka i štediša.

Dopao mi je prošlih dana o Božiću u ruke list jednog vojnika u našoj ratnoj mornarici u Poli po zanatu drvodjelca. Šalje na seosku blagajnu kr. 160 te piše ocu: "Ovo sam prištedio na grlu, utrudio i zadobio na mojim rukam. Moji drugovi idu u krčmu i kafane, a ja promišljam na te, dragi oče, na majku, sestre i braću, ne znam hoće te ti o Božiću imati kruha i kolača na stolu. Meni, Bogu hvala, ništa ne fali u jutro kafa, u podne meso i manistra, u večer kulaš. U našoj ratnoj mornarici ne ma glada, siti smo do grla, kruha pretiče, manistre bacamo i ribam u more. Pojdi na blagajnu, ja sam pisao i uzmi što ti treba. teljima, neka u primorskim vinogradarskim kotarima kotarima kotarima tamo gladujete, mili moji roditelji". Kad sam ovo pronapadajnu volju. On je uvijek oštro i sa preziranjem smrti udarao na neprijatelja.

Za vrijeme operacija od 21 novembra do 12 decembra bataljun je imao još prilike da po ljutoj studeni pokaže što može da uradi sremska krv. Na ime Suvobor jače udara srce svakoga pripadnika toga bataljuna. "Pri osvajanju suvoborskoga sedla 70. bataljun se sasvijem izvrsno istakao*. Tako je dao objaviti viši zapovjednik balkanskih bojnih snaga. U nezadrživu napadaju bataljun je sve dublje prodirao u srce Srbije, dok kod Ručice nije bio zapovjegjen uzmak s obzirom na više činjenike.

Bataljun je u 21 boju pokazao, da je u njegovim ljudima prava vojnička krv. Ti graničarski sinovi okušali su se kao vrijedni rodoljubi. Njihova se hrabrost i lojalnost uzdiže iznad svake sumnje. Njegovo Veličanstvo naš previšnji ratni Gospodar i viši zapovjednik balkanskih bojnih snaga odlikovali su bataljun mnogim priznanjima. Jedan krunski red, 7 krsta za zaslugu, 6 medalja za zaslugu: 1 zlatna i 14 srebrenih medalja za hrabrost i 10 pohvalnih priznanja do sada su nagradom za vrijedna djela.

I tako ćemo i dalje raditi za Boga, za Cesara i domovinu! Pak šta Bog da i sreća junačka.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji. Junaštvo hrvatskih četa.

BEČ, 23. Službeno se objavljuje 23 februara: U ruskoj Poljskoj nije se ništa znatno zbilo. Maglovito vrijeme u zapadnoj Galiciji sprječavalo je je svako artiljerijsko i drugo bojno djelovanje. Na e ruski napadi, kao obično, sa znatnim gubicima po neprijatelja; zarobljeno je 7 oficira i 550 momaka. Bojevi na jug Dnjestra još traju. Na bojnom polju uspjelo je prokušanim hrvatskim četama da uspješnim napadom izbace Ruse Kada se ponovila ofenziva, bataljun je imao iz više mjesta, da zauzmu pozicije na visovima od neprijatelja jako utvrgjene i da steku pred sobom

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Bojevi njemačkih četa. Nijemci oteli Rusima preko 300 topova.

BERLIN, 23. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 23 februara. Zapadno bojište.

Tvrgjava Calais bila je u noći 21 o. m. obilato posuta bombama. Francuski napadi u Champagni kod Perthes-a razbiše se pred našom vatrom. Kod Ailly-Apremont-a bili su Francuzi suzbijeni, pošto su s početka imali omanjih uspjeha. U Vogezima zauzesmo na juriš Sattelkomp na sjever Mühlbacha.

čitao, rekao sam mu od srca: Bog te, sinko, blagoslovio, kad tako pametno pišeš i plemenito čutiš! -Kada prestane ovaj rat — a daj Bože da to dočekamo čim prije! - oćutiće se veliko pomanjkanje novca. Ponestaće potpora, nastaće potreba, da se kupi mazga, vol, konj, kola, a za sve to hoće se novca. Ko uščuva ovo što danas dobije, moći će se okrenuti i živjeti, a ko ga je ludo ispustio, teško da ga nagje u zajam, - Ako ikad u ovim teškim okolovštinama ratnih vremena treba da se stavimo na najveću štednju, na trud, patnju, na veliko ustrpljenje.

Do sada je Dalmacija primila od potpore 8 milijuna kruna, ali vojnička potpora prolazna je, časovita; ko se samo u nju uhva, slabo će proći. Ljenčina uvijek traži pomoći u drugoga, a čovjek od oka, srca, rada i truda uhva se u se i u svoje kljuse. Ugodno mi je bilo čitati u "Gospodarskom Listu" iz Zagreba naredbu kotarskog predstojnika u Jaski Maĥine, kojom kori zdrave ljude kod kuće, ljenčine, koji ne će da idu na radnju i nadnicu, jer misle da će ih država potporam ishraniti, te im veli: "dozna li ova oblast, "da se koja osoba podala ljenčarenju, dati će smje-"sta obustaviti isplatu potpore za cijelo vrijeme rata". Na čast mu! Neka je dakle svak na svojemu mjestu, svak u poslu i trudu, da sretno prebrdimo ove teške

Vojujući na kućnom topragu sa svim potrebam i nevoljam treba da se pokažemo pravi junaci, kao što su junaci oni patnici i ratnici pod puškom na granici. Jedino tako ćemo odoljeti ratu i dočekati naše

U dobru je lako dobar biti, na muci se gledaju

(Pučke Novine).

D. F. Ivanišević.

Istočno bojište.

Navala, što su Rusi pokušali na sjevero zapad Grodna sa novim brzo okupljenim snagama, izjalovila se sa strašnim po njih gubicima. Broj otetih topova u u potjeri poslije zimnje bitke u Mazurskom kraju, povisio se na preko trista; megju njima ima osamnaest teških topova. Na sjevero zapad Osovjeca, na sjever Lomze i kod Prasnica bojevi još traju. Na Visli na istok Plocka prodrijesmo naprijed pravcem na Vysográd. Na jug Visle odbismo provalu ruske divizije protiv pozicija na Ravki.

Vrhovna uprava vojske.

Njemački podmorski brod potopio englesku lagju za prijevoz četa.

BERLIN, 23. Jučer je poslije podne njemački podmorski brod potopio kod Beachy Head englesku lagju "192" za prijevoz četa.

Turci suzbili ruske napadaje sa teškim gubicima po neprijatelja.

CARIGRAD, 24. Agencija "Milli" doznaje iz Erzeruma: Ruski napadaji na područje na istok Artvina bili su suzbijeni od turskih četa sa velikim gubicima po neprijatelja. Rusi su potjerani sa visova u okolici Elmalisa. Turci su zaplijenili silu ratnoga mate-

Odgovor Sjedinjenih Država na njemačku

BERLIN, 24. Vlada američkih Sjedinjenih Država odgovorila je na poznatu njemačku notu raznim prijedlozima, koje će nadležno mjesto imati još da pro-

Prijetnje Trojnoga sporazuma Bugarskoj.

SOFIJA, 23. Na nadležnome se mjestu govori Ovdješnji su poslanici vlasti Trojnoga sporazuma preduzeli iznovice korak kod bugarske Vlade, eda postignu, da se Bugarska odmah pridruži Trojnome sporazumu, i da je navedu, da se umiješa u rat. Pri tome bi se bilo zaprijetilo ruskom provalom u Bugarsku. Bugarska je Vlada iznovice izjavila, da je čvrsto odlučila zadržati neutralnost.

Cesareva zahvala činovništvu poštanskih i telegrafskih zavoda.

BEC, 23. Cesar je uputio ratnome Ministru zapovjedno pismo, u kome izriče zahvalnost i najpotpunije zadovoljstvo činovništvu poštanskih i telegrafskih zavoda u Monarhiji i pričuvnih telegrafa i bito požrtvovnu radinost ženskoga osoblja.

Svečanosti u Austriji-Ugarskoj radi pobjeda u Mazuriji i u Karpatima.

BEČ, 23. Sjajne Hindenburgove pobjede kao i pobjede austrijsko-ugarske vojske u Karpatima izazvale su po cijeloj Monarhiji radostan pokret. Beč kao i mnogi pokrajinski gradovi iskazuju radost izvješivanjem zastava na javnim i privatnim zgradama. O osobito bogatu izvješivanju zastava stigle su vijesti iz Budimpešte, Praga, Graza i Trsta.

Ministar-predsjednik grof Stürgkh predsjedništvu Zastupničke Kuće.

BEČ 23. Predsjedništvo Zastupničke Kuće imalo je sastanak od više sati s Ministrom predsjednikom, koji je izjavio, da Vlada, koliko je mogla da vrši svoj uticaj, nije prekoračila nužnu mjeru koju nameće Stürgkh obecao je da ce nastojati da se dogję do veće jedinstvenosti u primjenjivanju cenzure. Sto se tiče pitanja o opskrbljivanju, grof Stürgkh istakao je današnju Cesarsku Naredbu, izrazivši nadu, da će se skoro dobiti dovoljna količina brašna za primjesu. U pogledu poticaja za kratko ratno zasjedanje Cesarevinskoga Vijeća grof Stürgkh je izjavio, da dobri razlozi, radi kojih su se predstavnički zborovi zatvorili kad je rat buknuo, još i danas vrijede nepromijenjeni i nesmanjenl. On je pak izrazio uvjerenje, da će mu predsjedništvo Kuće odobriti, da je za danas i za skoru budućnost najviši i najvažniji zadatak privoditi sve snage države složno i neometeno kroz političke stranačke borbe i kroz posebna načela k velikome djelu obrane domovine i u tome izdržati do časna svršetka.

Zajednički ministar financija d.r Körber u Sarajevu. Prikazivanje činovničkoga zbora.

dir Mandić, na predstavljanju činovnika, upravio je zajedničkome Ministru financija Körberu govor, u kome je istakao, kako je Bosnu i Hercegovinu očekivao uprav zavidan procvat, kad ih je duboko u nesreću rinulo strašno umorstvo, što se od više vremena pripravljalo u Srbiji. Govornik je izrazio nadu, da će naše hrabre pobjedonosne vojske u zadano doba smrviti i hidrinu glavu, koja sipa otrov u Beogradu, i tako kazniti kako treba tamošnji narod pun mržnje radi njegova kobnoga rovarenja, koje je godinama sijao u našoj zemlji, osvetiti nevino prolivenu dragocjenu ćesarsku mučeničku krv i za uvijek učiniti neškodljivim njegov opaki uticaj na srodni mu dio pučanstva ovdješnjega. Samo će ovijem putem poći tada za rukom, da se u ovijem zemljama za uvijek udari kraj kobnome srpskome procesu trovanja i da se omogući, da dinastična ideja bude pravo i iskreno njegovana u sviju elemenata pučanstva.

Zamjenik zemaljskoga poglavice uvjeravao je Ministra o djelatnom podupiranju od strane požrtvovnoga bosansko-hercegovačkoga činovničkoga zbora

pri ispunjavanju ovoga skroz rodoljubnoga zadatka. Ministar d.r Körber odgovorio je, da dobro ili zlo pučanstva zavisi u veliku dijelu od duha, kojim je prožeto činovništvo. Cinovnici moraju dijeliti jednaku pravdu svakome i svagdje biti pri ruci pučanstvu. Naprotiv državna se uprava mora pokazati neumoljivom prema onijema, koji rade protiv svojih državljanskih dužnosti ili šire težnje koje se ne dadu izmiriti sa pripadnošću onoj zemlji čiji su oni gragjani. Megjutijem se ne smije ispustiti iz vida da zavedeni nijesu većinom glavni krivci, nego da su glavni krivci oni pokretači koji misle da su bezbjedni u pozadini. Ministar je uvjeravao, da će gdje uzmogne ublaž ti bijedu koju je rat donio zemlji, i izrazio je nadu, da će zajedničkome radu poći za rukom da smišljenim postupanjem obezbijede narodni mir u zemlji, eda bude pravo svakome, kome god on narodnome plemenu pripadao.

Carska naredba od 21 februara 1915,

kojom se uregjuje promet žitom i mlivom. Na temelju §-a 14, državnoga osnovnog zakona o carevinskom zastupstvu od 21 decembra 1867, l. d. z. br. 141, naregjujem ovo:

Zapor.

§ 1. Žito (pšenica, raž, ječam, zob i kukuruz), što se dne 24 februara 1915, nalazi u kraljevinama i zemljama zastupanim u carevinskom vijeću, a tako i mlivo koje mu drago vrsti dobiveno od žita (brašno, griz, ječam šestoredac i sl.), izuzevši posije, i to omlaćeno ili neomlaćeno, samo za se ili miješano, stavlja se toga dana pod zapor.

Od zapora su izuzete zalihe, što ih posjeduje država ili vojna uprava.

§ 2. Bez dozvole vlasti ili organa od nje odregjenoga ne smiju se zalihe žita i mliva, što su stavljene pod zapor, niti izraditi, potrošiti, upotrijebiti za krmu, dobrovoljno ili prisilno otugjiti, niti se smije njima na koji drugi način raspolagati, koliko nijesu u ovoj carskoj naredbi odregjeni izuzeci.

Zalaganje, koje se bez predaje u posjed izvrši stavljanjem znakova, n. pr. stavljanjem tablica itd.,

ne spada pod zabranu. Ništavi su pravni poslovi, koji se ogrješuju o

Posjednici zaliha, koje su pod zaporom, dužni su brinuti se za uzdržanje zaliha i omlatiti neomlaćeno žito najdalje do 31 marča 1915.

§ 3. Ne obazirući se na zapor, smiju bez dozvole: a) posjednici zaliha, koje su pod zaporom, upotrebljavati svoje vlastite zalihe za hranu pripadnicima svojega kućanstva (gospodarstva), uzevši amo i one radnike i namještenike, kojima kao plaća pripada besplatna hrana ili krušno brašno i mlivo, no do općega uregjenja potroška (§ 14), smiju potrošiti od toga samo količinu, koja ne nadmašuje na glavu 7:2 kg. mliva ili 9 kg. žita na mjesec (240 g. mliva ili 300 g.

b) pekari i slastičari upotrebljavati brašno za pećenje i oni, koji obrtimice za plaću daju mlivo trećim osobama, liferovati ga, koliko je to potrebito, da se namiri neposredni potrošak njihovih mušterija u kotaru političke vlasti I stepena. Do potrebe može vlast odrediti tu količinu trošenja za pojedine ili za sve radnje ili izdati druge odredbe, da se zapriječi sabiranje mliva kod konsumenta,

c) posjednici poljodjelskih radnja upotrebljavati žito za svoju sjetvu ili liferovati ga drugim poljodjelcima za sjetvu uz potvrdu, iz koje se razabira ime stečnikovo, vrst i količina sjemena i dan kojega je dano,

d) oni, koji drže konje, trošiti za krmu od zalihe poljske pošte radi požrtvovne radinosti i ističe oso- zobi, što je posjeduju, za svakoga konja osjekom 3 kg.

> ·) mlinska preduzeća mljeti žito, f) započeti transporti u našoj zemlji smiju se

§ 4. Ako za prijelaznoga vremena do općega

uregjenja potroška (§ 14), nastane potreba, da se opskrbi žitom ili mlivom općina, za čiju opskrbu za sada nema dosta zalihá, može zemaljska politička vlast i s njezinim ovlaštenjem kotarska vlast pozvati posjednike zaliha, koje su pod zaporom, da količinu zalihe potrebitu za namirenje prijeke potrebe te općine liferaju uz cijene odregjene od vlasti. Ako posjednik neće da udovolji pozivu, može

zemaljska politička vlast ili od nje odregjena vlast dotične predmete prodati općini na račun i trošak posjednikov. Pri tom će se primjenjivati odredbe

Vlast valja da svako kakvo davanje odmah prijavi Ministarstvu nutarnjih posala.

§ 5 Učinci zapora prestaju:

dopuštenom upotrebom i dopuštenim otugje njem (§ 2, 1 stavak, § 3, sl. a) do d), i § 4, 1 stavak) 2. eksproprijacijom (§ 4, 2 stavak, i § 21), 3. konfiskacijom (§ 13).

Popisivanje zalihâ.

§ 6. Tko ima u pohrani žita ili mliva (§ 1). dužan je najkasnije do 5 mart i 1915, prijaviti te zalihe prema stanju od 28 februara 1915, vlasti, u čijem se kotaru nalaze zalihe.

Zalíhe, što budu 28 februara 1915, na transportu, valja da primac prijavi u roku od tri dana, pošto ih

Osobe spomenute u §-u 3, sl. b), valja da u prijavi takogjer naznače, koliko su mliva u vrijeme od , do 15 februara 1915, potrošile za pečenje ili iz-

§ 7. Zalihe, što su u posjedu vojne uprave, izuzete su od dužnosti prijave.

Ako se u kojem kućanstvu (gospodarstvu) svih vrsti žita i mliva ukupno ne nalazi više od 20 kg, SARAJEVO, 23. Zamjenik zemaljskog poglavice ograničuje se dužnost prijave na izjavu, da zalihe

Tu izjavu valja da dade starješina kućanstva (gospodarstva)

§ 8. Zalihe će se popisivati po općinama uredovnim prijavnicama, koje će ispuniti ili osoba, koja je dužna učiniti prijavu, ili po njezinim podacima pouzdanik, postavljen od vlasti. Vlast če, obazirući se na mjesne prilike, odrediti, kako će se postupati u pojedinim općinama ili č stima općina. Ispunjene prijavnice imaju se prikazati vlasti ili

predati organu, kojem je povjereno da ih primi.

§ 9. Vlast valja da se na zgodan način uvjeri. da li su prijavnice uredno ispunjene i da li su ispravni podaci, što su u njima naznačeni. Ako nastanu sumnje o ispravnosti ili potpunosti podataka sadržanih u prijavnicama i ako se te sumnje ne mogu na drugi način pouzdano raspršiti, može vlast u svako doba narediti, da se u dotičnim općinama zalihe nanovo popišu.

O zalihama, što ih ima sastavit će vlast za svaku općinu općinski pregled, a od općinskih pregleda kotarski pregled. Može se takogjer općini prepustiti, da sastavi općinski pregled.

Kotarski pregled ima, se najdalje do 10 marta 1915, prikazati zem ljskoj političkoj vlasti, koja će po kotarskim pregledima sastaviti zemaljski pregled prikazati ga Ministarstvu nutarnjih posala, priklopivši kotarske preglede.

§ 10. Svako je dužan preuzeti na poziv vlasti pouzdaničku službu i sudjelovati kod potpisivanja zaliha, revizije i izragjivanja. Kod osoba, koje su u javnoj službi, potrebita je za to sudjelovanje privola njihove službene vlasti.

Pouzdanici valja da postupaju bez obzira na osobu i po najboljem znanju i savjesti, da čuvaju tajnu u pogledu privatnih prilika ili poslovnih tajna posjednika zeliha, za koje doznadu, pa ako nijesu javni činovnici, valja da obećaju, da će vršiti te obveze.

Služba pouzdanička je počasna služba. Samo s važnih razloga može se netko osloboditi, da se ne postavi za pouzdanika.

to naloži, u svako doba obavi razgledavanja u prostorijama za radnju i za zalihe i u drugim prostorijama pa da pregleda gospodarske i poslovne bilješke.

Osobama, koje imaju nalog od vlasti, ima se dopustiti pristup u te prostorije i imaju im se na zahtijevanje dati sve potrebite obavijesti.

Proizvodioci, trgovci, skladista i saobraćajna preduzeća osobito su dužna zbog pregledavanja učinjenih prijava dati vlasti, kada zatraži, potrebite obavijesti i iskaze o zalihama i liferacijama.

§ 12. Ako netko, koji je dužan učiniti prijavu, a prijavi naznači zalihe, što ih je kod popisivanja na temelju carske naredbe od 1 augusta 1914, L. d. z. br. 194, neispravno naznačio ili zatajio, ne smije se više radi prijašnje neispravne naznake ili zatajenja zametnuti kazneni postupak po spomenutoj carskoj*

§ 13. Za zalihe, koje su podložne prijavi, a ne budu prijavljene, vlast može izreći, da se konfisciraju u korist državi. Država će konfiscirane zalihe upotrijebiti za opskrbu naroda.

Uregjenje potroška.

§ 14. Pošto se provede popisivanje zaliba, odredit će ministar nutarnjih posala, po kojim ce se načelima trošiti raspoložive zalihe.

§ 15. Odredbe, što su potrebite za uregjenje potroška u zemlji, izdaje zemaljska politička vlast. Kod vršenja tih posala može se zemaljska vlast poslužiti pomoću vijeća, što će ga ona sastaviti.

§ 16. Točnije odredbe, što su potrebite za uregjenje potroška u pojedinim općinama, mogu se prepustiti vlasti ili za općinsko područje općini. Te poslove vrši općina u povjerenom krugu djelovanja. § 17. Kod vršenja tih posala može se vlast po-

služiti pomoću stalnoga stručnoga vijeća ili vještakâ. Ako se uregjenje potroška povjeri općini, može općinsko zastupstvo vršiti poslove, što su s time skopčani, po osobitom odboru za aprovizaciju.

Za članove stručnoga vijeća ili odbora za aprovizaciju pa za vještake vrijede odredbe §-a 10. Ako općina ne može da izvrši svojih zadaća

kod uregjenja potroška, može joj vlast u svako doba oduzeti vršenje tih posala. § 18 Kod uregjenja potroška može zemaljska

politička vlast i s njezinim ovlaštenjem vlast ili općina, kojoj je to uregjenje povjereno, osobito: 1. urediti izdavanje kruha i mliva u odregjenim

količinama i izdavalištima, u odregjene sate, uz iskaz

2. narediti proizvogjenje jednolikoga kruha, 3. urediti proizvogjenje i raspačavanje kruha peciva u granicama općih odredaba, što postoje, i

4. utvrditi prodajnu cijenu za promet na malo. § 19. Vlast može, ako u njezinu kotaru poslije 31 marta 1915 još bude neomlaćenoga žita, narediti, da se omlati na trošak posjednikov, upotrebljavajući po mogućnosti sredstva njegove poljodjelske radnje.

Posjednik valja da dopusti mlaćenje u svojim gospodarskim prostorijama i sa sredstvima svoje radnje. § 20. Vlast može mlinskim preduzećima naložiti, da melju žito i da čuvaju žito i mlivo. Plaću za

mljevenje odregjuje zemaljska politička vlast. Za čuvanje se ne plaća naknada. Isto tako može vlast prostorije za spremanje naprave za susenje (susionice za slad i sl.) zatražiti

za postupak sa žitom i zalihama brašna uz naknadu utvrgjenu od vlasti.

Eksproprijacija.

§ 21. Ako posjednik ne će da na zahtjev vlasti uz cijenu, odregjenu od vlasti, proda svojih zaliha žita ili mliva, ili ako nije poznata osoba ili boravište osobe, koja ima pravo raspolagati, može vlast presudili eksproprijaciju zatraženih zaliha.

Presuda djeluje protiv svakoga, tko ima prava na eksproprijiranim zalihama.

§ 22. Od eksproprijacije su izuzete:

1. zalihe, što ih posjednik treba za prehranjivanje pripadnika svojega kućanstva (gospodarstva) ili za svoju sjetvu,

2. zalihe, što ih posjeduje zemlja, kotar ili općina, koliko su odregjene za opskrbu zemlje, kotara

3. zalihe, što ih posjeduje koji humanitarni zavod te ih treba za svoje svrhe do 31 jula 1915, 4. priregjeno sjeme.

Zalihe naznačene pod br. 1 i 2 izuzete su od eksproprijacije samo toliko, koliko prema u egjenju potroška (§ 14) trebaju za posjednike

§ 23. Zahtjev, da se zalihe prepuste, i presuda o eksproprijaciji može se upr viti na pojedinoga posjednika ili na više posjednika ili na sve posjednike

općine ili političkoga kotara. Zahtijevati, da se zalihe prepuste, može se individualnom obavijesti ili - kad se radi o više posjednika po mjesnom običaju pribijanjem oglasa

u dotičnim općinama. § 24. Za eksproprijirane zalihe ima se platiti cijena za 10% niža od cijene odregjene od vlasti.

Cijena preuzimanja ima se u gotovu platiti u roku od osam dana poslije pravomoćnosti presude, kojom se izriče eksproprijacija.

Ako nije poznat posjednik ili injegovo boravište ili ako cijena ima da služi za namirenje traženja trećih osoba, koja proizlaze iz stvarnih prava, valja cijenu položiti kod suda.

§ 25. Posjednik zalihâ koje su na zahtjev vlasti prodane ili eksproprijirane, valja da ih besplatno čuva i brine se za njihovo uzdržanje, doklegod se ne zaištu.

Opće odredbe.

§ 26. Za poslovno provogjenje diobe raspoloživih zaliha na pojedina područja odregjen je zavod za promet žitom, koji je pod državnim nadzorom i utjecajem, a njegovo će se uregjenje i zadaće utvrditi

§ 27. Propisi ove carske naredbe ne vrijede za žito i mlivo, što se poslije 24 februara 1915, uveze iz carinskoga inostranstva.

Svaku pošiljku žita i mliva iz carinskoga inostranstva valja da stanica odregjenja prijavi vlasti barem 24 sata prije, nego što se posiljka izruči.

Vlast može razgledati pošiljku i nadgledavati

§ 28. Od 24 februara 1915 smiju željeznice ili parobrodska preduzeća pošiljke žita i mliva (§ 1) samo onda primiti za otpremu, ako je tovarnim dokumentima za svaku pošiljku dodana otpremna potvrda. Izdati otpremnu potvrdu ima pravo samo vlast.

Formular te potvrde će odrediti ministar nutarnjih Pošiljke, koje su prije 24 februara 1915 već sti-

gle u koju stanicu odregjenja, mora primac preuzeti

§ 11. Vlast ima pravo, da po osobama, kojima | ova carska naredba, a pošiljke, koje stignu u stanicu odregjenja tek toga dana ili kasnije, mora preuzeti u roku od četiri dana poslije obavijesti.

§ 29 Općine su dužne sudjelovati kod provagjanja ove carske naredbe.

§ 30. "Vlašću" bez točnije oznake smatra se u ovoj carskoj naredbi c. k. kotarska politička vlast, a u općinama s vlastitim statutom općinska vlast, ako zemaljska politička vlast poslove, što pripadaju vlasti, ne uzme sasvim ili djelomice sebi ili ih ne povjeri drugom kojem uredovnom organu.

§ 31. Protiv odluka i odredaba, što se izdadu na temelju-gornjih odredaba, nije dopušten priziv. Starijoj političkoj vlasti i ministru nutarnjih posala pridržano je, da s ureda revidiraju te odluke i odredbe.

Kaznene odredbe.

§ 32. 1. Tko namjerice zataji vlasti zalihe žita ili mliva (§ 1), što ih posjeduje ili što su kod njega u 2. tko zalihe žita ili mliva, što su pod zaporom,

ošteti, uništi, ukloni ili neovlašteno izradi, potroši za krmu ili otugji, 3. tko žito, što je stečeno kao sjeme, otugji toj upotrebi.

kaznit će ga sud radi prekršaja zatvorom od jedne sedmice do šest mjeseci. Uz kaznu uskrate slobo-

de, može se udariti globa do dvije tisuće kruna. 4. Tko se spomenutim djelima ogriješi na zalihama, kojih je vrijednost veća od pet stotina kruna, kaznit će se radi prestupka strogim zatvorom od jednoga mjeseca do jedne godine. Uz kaznu uskrate slobode može se udariti globa do dvadeset tisuća kruna.

§ 33. Tko podatke, što se od njega zatraže kod popisivanja zaliha, ne dade do odregjenoga roka, tko neće da odgovori na pitanja, što se na nj uprave, ili na njih neispravno odgovori,

2. tko osobama, koje imaja nalog od vlasti, uskrati pristup u svoje prostorije za radnju, za zalihe ili u druge prostorije, tko uskrati pregledavanje svojih gospodarskih i poslovnih bilježaka ili davanje obavijesti ili tko dade nejspravne obavijesti,

kaznit će ga sud radi prekršaja zatvorom od tri dana do tri mjeseca ili globom od dvadeset kruna do dvije tisuće kruna. Uz kaznu uskrate slobode može se udariti globa do dvije tisuće kruna.

Sud može u tim kaznenim slučajevima izdati odregjenja kazne (§ 460 kazn. post.), ako nagje da odredi najviše zatvor od jedne sedmice ili globu od sto kruna.

§. 34. Tko bez osnovanoga uzroka ne će da preuzme službu pouzdanika, vještaka ili člana stručnoga vijeća ili odbora za aprovizaciju (§§ 10 i 17) ili neće da dalje vrši takvu službu,

2. tko neovlašteno oda privatne odnošaje ili poslovne tajne posjednika zaliha, za koje je doznao vršeći koju od tih služba,

kaznit će ga vlast (§ 30) globom do pet tisuća kruna ili zatvorom do šest mjeseci.

§ 35. Sve druge prekršaje carske naredbe ili propis i izdanih na temelju te naredbe kaznit će vlast (§ 30) globom do dvije tisuće kruna ili zatvorom do tri mjeseca, a kad ima otegotnih okolnosti, globom. do pet tisuca kruna ili zatvorom do 6 mjeseci:

§ 36. Kod osude po §§-ima 32 i 35 može se presuditi takogjer gubitak obrtne povlastice. § 37. U pogledu prekršaja, što spadaju u krug djelovanja političkih vlasti, mogu se izdavati odre-

gjenja kazne, a da ne bude prije postupka. Pretpostavke i sadržaj tih odregjenja kazne i pravo prigovora, sto ga ima stranka, uregjuju se

Zaglavne odredbe.

§ 38. Vlada se ovlašćuje, da odredbe ove carske naredbe naredbom promijeni, popuni ili proširi na druge potrepštine.

Vlada se nadalje ovlašćuje, da ovu carsku naredbu naredbom ukine sasvim ili djelomice za cijelo područje kraljevina i zemalja zastupanih u carevinskom vijeću ili za pojedina upravna područja. § 39. Ova carska naredba staje na snagu u dan,

kada se obznani, Izvršivanje se povjerava ministru nutarnjih posala u dogovoru s učesnim ministrima.

Ova će se Ćesarska Naredba objaviti u oba zemaljska jezika u službenome dijelu narednoga broja "Objavitelja Dalmatinskoga", jer je prispjela kasno za današnji broj. ٥

Ugarska-Hrvatska

Odgoda nastupa vojne službe godišta 1878—1882.

Na temelju naredbe ministarstva zemaljske obrane, svi muškarci rogjeni godina 4878, 1879, 1880, 1881 i 1882 koji su kao pučki ustaše pronagjeni sposobni za oružje na stavnjama od 16 novembra do 31 decembra 1914 i kasnije, imaju nastupit u djelatnu službu dne 15 marta, a ne 1 marta, kako je bilo najprije odregjeno.

0 Zimska bitka u Mazuriji

Poznati vojni stručnjak major E. Moraht piše u "Berliner Tageblatt" o bici u Mazuriji ovo:

Vrhovna je vojna uprava saopcila kratak prijegled o uspjehu, koji smo izvojevali u Mazuriji.... Iz toga prijegleda doznajemo približnu snagu desete ruske vojske, sjeverne vojske, kako je možemo nazvati. Jedanaest pješadijskih divizija i više konjičkih — recimo tri — daju vojnu silu od 200.000 momaka pješadije i topništva te 13.000 konjanika. Pošto se ne govori o vojnim zborovim, sva je prilika da je naša istočna vojska u glavnom imala posla s domobranstvenim divizijama i pričuvnim formacijama. Svakako snaga ruske sjeverne vojske oprovrgava tvrdnju, da je Rusija poslala samo neznatne sile u istočnu Prusku, kako su to, da oslabe utisak poraza, raširili iz Petrograda. Ni Nijemci nijesu imali u devetodnevnoj bici samih linijskih četa. Službeni izvještaj naročito naglašava, da su stare čete bile pomiješane s mladim formacijama.

Bez sumnje je ratna sposobnost starih četa neuporedivo veća od ratne sposobnosti jednakih, iz istih godišta sastavljenih ruskih formacija. A u tomu se sastoji velika računska pogreška naših neprijatelja na zapadu i na istoku, što su posumnjali u duh i tjelesnu sposobnost njemačkih vojnika, sto potpadaju srednjim godistima. Ni u samoj se Njemačkoj bojna vrijednost domobranaca i pučkog ustanka nije općenito cijenila takovom kakova je u istinu. Mi nijesmo raspolagali tako zamašitim iskustvima, kakva su, na primjer, Francuzi stekli na godišnjim vježbama svojih u roku od četiri dana poslije časa, kad staje na snagu | pričavnih četa. Neznatno pak upotrebljavanje starijih

godišt površi raspol ustank upore godina čuli o turnog srcano dala z je na pučkog istoku. pornu radilo snaga već o iza ho moguć

Neug javljaji ovamo. mobiliz

nije jo bezobz ju, iza: je umi ve, jer redno · Japanu bojazni drže d crta u pejce v ne moz pokrov da to z

evropsl

zajamč

4 kump kump., pric. 1

4 kump prič. pje sak, 2 k prič. pje

rogjen t

luje u S

prič. 1

kump.,

lzvje Cr Hustavi, kljenuti, u Mosta VI dio, br. 23, r od srdol

br. 25 u

vojničko Ugkump., r tifusa, 7 u Saraje čkom gr Kr. kump., r novembr sahranje

sahranjer Kul g. 1886, tifusa 6 u Nagybe katoličko Bal 3 mars. 1 snog tifu

br. 37, ra

br. 25 u vojničkor tifusa, 24 hranjen u br. 142. Hue rogjen g.

1914, u p snjem gro Mik br. 22, ro 1914, u j istočnom

RO Prino kod

oje stignu u stanicu ije, mora preuzeti u

jesti. elovati kod provagja-

oznake smatra se u a politička vlast, a u općinska vlast, ako što pripadaju vlasti, ebi ili ih ne povjeri

aba, što se izdadu na ušten priziv. Starijoj jih posala pridržano e i odredbe.

vlasti zalihe žita ili to su kod njega u

to su pod zaporom, o izradi, potroši za

o sjeme, otugji toj

aja zatvorom od jekaznu uskrate slobotisuće kruna.

na ogriješi na zalipet stotina kruna. m zatvorom od jedkaznu uskrate slodeset tisuća kruna. njega zatraže kod regjenoga roka, tko e na nj uprave, ili

nalog od vlasti, usradnju, za zalihe regledavanje svojih ili davanje obavi-

ija zatvorom od tri dvadeset kruna do ate slobode može

t.), ako nagje da lmice ili globu od zroka ne će da preili člana stručnoga

§§ 10 i 17) ili neće

slučajevima izdati

ne odnošaje ili pokoje je doznao vr-

oom do pet tisuća arske naredbe ili

dbe kaznit će vlast a ili zatvorom do okolnosti, globom o 6 mjeseci. 2 i 35 može se ovlastice. spadaju u krug

se izdavati odreostupka. lregjenja kazne i nka, uregjuju se

dredbe ove carske ni ili proširi na a ovu carsku najelomice za cijelo panih u carevin-

a područja. e na snagu u dan, stru nutarnjih pona.

u oba zemaljska je-"Objavitelja Dalma-

ta 1878—1882.

tska

a zemaljske obra-1879, 1880, 1881 onagjeni sposobni embra do 31 detupit u djelatnu kako je bilo naj-

azuriji E. Moraht piše u

ji ovo: eila kratak prije-Mazuriji.... snagu desete rumožemo nazvati. konjičkih - re-000 momaka pje-Posto se ne govori

i je naša istočna obranstvenim di-Svakako snaga dnju, da je Ruistočnu Prusku, raširili iz Petroretodnevnoj bici aj naročito naješane s mladim

jednakih, iz istih a. A u tomu se h neprijatelja na ali u duh i tje-, što potpadaju Njemačkoj bojna

starih četa nelanka nije općeinu. Mi nijesmo a, kakva su, na vježbama svojih ljavanje starijih

godišta domobranaca za rata 1870-1, pružilo je samo površnu podlogu za prosugjivanje snage i stege, kojom raspolaže njemačko domobranstvo. U pogledu pučkog ustanka morali smo, da dob jemo vojeni sklop za uporegjivanje, tertium comparationis, segnuti za sto godina natrag. Jesmo li nakon svegu onoga što smo čuli o oslabljenju ratne sposobnosti pod uticajem kulturnog razvitka, mogli zamišljati istu žilavnu bojnu srčanost kod sadašnjeg pučkog ustanka, koja je vladala za oslobodilačkih ratova? A isto onako, kao što je na zapadu oprovrgnut sud o manjoj vrijednosti pučkog ustanka, tako je taj sud pobijen sada i na istoku. Sastav pojedinih vojnih tijela bio je za napornu zimsku vojnu bez sumnje dobar, jer se tu nije radilo o uspješnu nasrtaju, za koji bi mladenačka snaga i srčanost bila dovoljna i na drugom mjestu, već o devetodnevnom hrvanju, dakle o žilavoj borbi iza hodova, koji su se po svoj prilici dizali do granica mogućnosti.

Neugodno iznenagjenje za Englesku

München, 20. "Münchener Neueste Nachrichten" javljaju iz Londona: Prema vijestima, što su stigle ovamo, potvrgjuje se, da sa dijelovi vojske u Japanu mobilizovani. U kome se razmjeru izvela mobilizacija nije još poznato. Stupanje Japana protiv Kine kao i bezobzirni način, kojim je Japan zapodio svoju akciju, izazvao je u Londonu vrlo veliko čugjenje. Japan je umio da pred cijelim svijetom sakrije svoje osnove, jer su po izjavama upnćenih krugova bile vanredno iznenagjene i Vlade, koje su prijateljski sklone Japanu. Engleske novine šute kao zalivene, očito iz bojazni, da ne bi kazale koju previše. Anonimus, koga drže dobrim poznavaocem istočnih azijskih prilika, crta u "Daily Chronicle"-u tamošnji položaj za Evropejce vrlo turobnim. U listu se razlaže, da se više ne može tajiti namjera Japana, da se nametne za pokrovitelja Kini, te da Evropa neće imati sredstava da to zapriječi. Sve su velike vlasti zaokupljene na evropskom retištu, pa je Japanu za dugo vremena zajamčena potpuna sloboda u istočnoj Aziji.

Ranjeni i poginuli vojnici pješadijske pukovnije br. 22. Ispravci popisu br. 43.

Asamović a ne Asanović Mihovil Milanov, pješak 4 kump., rogjen u Drnišu 1879, ranjen. Bačić Jure Jakovljev a ne Jurkov, kapural 1

kump., rogjen u Benkovcu 1890, ranjen. Breulj Pava Josin a ne Savin, prič. pješak 3 kump., rogjen u Novigradu 1887, poginuo.

Cvitkov ć Božo Matin a ne Božo Božin, nakn. prič. 1 kump., rogjen u Makarskoj 1889, ranjen. Gojević Matija Božin a ne Božo Božin, nakn. prič. 1 kump., rogjen u Vrlici 1888, poginuo.

Jerković Joso Jakovljev a ne Jovo, pješak 3 kump., rogjen u Drnišu 1891, ranjen. Krnjača a ne Krujača Martin Matin, nasl. vodnik 4 kump., rogjen u Sinju 1888, poginuo.

Macetić a ne Maretić Jure Ivanov, a ne Ante, prič. pješak 1 kump, rogjen u Sinju 1884, ranjen. Moseć-Bilin a ne Moseć Pasko Antin, prič. pje-

sak, 2 kump., rogjen u Sibeniku 1888, ranjen. Pavlinović a ne Pavlinusić Ivan Bonaventurin, prič. pješak 1 kump., rogjen u Sinju 1888, ranjen.

Iz popisa br. 121.

Marié Toma gonjač, poginuo.

Lorica Petar, nak. prić. reg. br. 22, 6 kump., rogjen u Kistanjama g. 1887, ranjen i zarobljen, (boluje u Skloplju, u Srbiji).

Iz vjesnika o ranjenicima br. 152, 159, 168, 171, 179, 190.

Crnčević Josip, nak. prič. željezn. bezb. odjeljka u Hustavi, rogjen u Vidonjama g. 1883, umre od srčane kljenuti, 11 novembra 1914 u posadnoj bolnici br. 26 u Mostaru, sahranjen u tamošnjem vojničkom groblju, VI dio, 5 red, u grobu br. 3. Madjarić Vid, oficirski sluga, dom. pješ. reg.

br. 23, rogjen u Biogradu kod Zadra g. 1890, umre od srdobolje 2 novembra 1914 u posadnoj bolnici br. 25 u Sarajevu, sahranjen u tamošnjem novom vojničkom groblju u grobu br. 110. Ugrina Marijan, pješak, pješ. reg. br. 22, 2 nakn.

kump., rogjen u Trogiru g. 1887, umre od trbušnog tifusa, 7 novembra 1914 u posadnoj bolnici br. 25 u Sarajevu, sahranjen u tamošnjem novom vojničkom groblju u grobu br. 116.

Krstučić Franjo, pješak, pješ. reg. br. 22, 2 marš. kump., rogjen g. 1892, ranjen hicem u glavu, unire 6 novembra 1914, u gradskoj općenitoj bolnici u Sisku, sahranjen u groblju Sv. Marije Caprag.

Jović Jozo, nak. pričuvnik, dom. pješad. reg. br. 37, ranjen hicem u glavu umre od kljenuti 20 oktobra 1915, u tvrgjavnoj bolnici na Meljinama, sahranjen u tamošnjem groblju.

Kulomja Ivan, pješak, pješ. reg. br. 22, rogjen g. 1886, ranjen u gornji lakat, umre od trbušnog tifusa 6 decembra 1914, u županijskoj bolnici "Josef" u Nagybecskerek, sahranjen u tamošnjem, rimskokatoličkom groblju, u grobu br. 18.

Balabučić Kojka, pješak, dom. pješ. reg. br. 37, 3 marš. kump., rogjen u Bijli g. 1893 umre od trbušnog tifusa 26 novembra 1914, u posadnoj bolnici br. 25 u Sarojevu, sahranjen u tomošnjem novom vojničkom groblju u grobu br. 142.

Romanić Nikola, radnik, rogjen g. 1895, umre od tifusa, 24 oktobra 1914 u prič. bolnici u Brčku, sahranjen u tamošnjem grčko-istočnom groblju, u grobu

Hude Antun, pješak, pješ. reg. br. 22,3 kump., rogjen g. 1874, umre od ukočenosti rana, 7 oktobra 1914, u prič. bolnici u Ungvaru; sahranjen u tamošnjem groblju.

Mikanović Jovan, trenski vojnik, trensk. et. br. 22, rogjen g. 1873, umre od srdobolje 16 nov. 1914, u prič. bolnici u Usori, sahranjen u grčkoistočnom groblju u Doboju.

Sjetite se oskudnih porodica vojnika, koji NUDULJUBI! su pozvani pod oružje! Prinosi se šalju: Ratnom pripomoćnom uredu kod c. k. Namjesništva (Odsjek I.) u Zadru.

DALMATINSKE VIJESTI

Natječaji na stalno pokriće učitelj. mjestâ.

Budući da se mnogi pučki nastavnici, koji sada vrše vojnu službu pod oružjem, ne bi mogli natjecati na stalna učiteljska mjesta, Pokrajinsko je školsko Vijeće u svojoj sjednici dne 11 veljače o. g. zaključilo, da se u nastajnom redovitom roku u mjesecu ožujku god. 1915 ne raspisuju natječaji na stalno pokriće mjesta nadučitelja i učitelja, nego da se raspišu samo natječaji za stalno pokriće mjesta nadučiteljică i ućiteljică.

Imenovanje.

Financijski konceptni vježbenik Josip ! osedel bio je imenovan financijskim koncepistom u X. razredu

Ured za opremanje neriješenih posala vojnika pozvanih pod barjak.

Kako se je javilo u broju 78 prošle godine, ustrojio se je, i to danom 7 oktobra, "Pokrajinski pomoćni ekonomski ured" sa zadatkom da oprema posle te su vojnici i časnici, koje su bili pozvani pod barjak, ostavili kod kuće neriješene. Budući da je odnosnom ministarstvenom raspoložbom bilo stegnuto djelovanje toga ureda na slučaje kada sam vojnik ili časnik uloži putem svoje pretpostavljene komande podnesak sa svojim željama, Ministarstvo je unutrašnjih posala sad obnašlo da uvjetno proširi krug djelovanja toga ureda i na slučaje da kogod od rodbine zatraži od njega neposredno pomoć za dokončavanje kakvog važnog posla pozvanih vojnika ili časnika, te je uredilo kako se ima pri tome postupati. Kao rodbina imaju se u ovom slučaju uzeti u obzir osobe nabrojene u § 2 zakona od 26 decembra 1912 l. d. z. br. 237, i to najprvo suproga i zakoniti potomci (descendenti) osobe pozvane pod barjak, a iza njih još i zakoniti pregji (ascendenti), braća i sestre, tast i punica, nezakonita mati i nezakonita djeca, ako im je redovno prebivalište u kraljevinama i zemljama zastupanim a Cesarevinskom Vijeću, ili ako su austrijski ili ugarski državljani, dotično bosansko-hercegovački zemaljski pripadnici, i to u dva posljednja slučaja ako se pri opstojanju analogne uredbe postupa uzajamno.

Dosle imao je ured da se pozabavi poslima pozvanih vojnika u 42 slučaja, za koje protokol ureda bilježi 79 brojeva i 78 službenih otpravaka. Ta 42 slučaja dijele se ovako: za doznačivanje prinosa za izdržavanje rodbine 20, uregjivanje obrtničkih odnošaja 4, tražbine od države 2, izvršbene posle 3, ostavinske posle 1, parnične posle 2, mjenične posle 1, naimenovanje punomoćnika 1, posle osiguravanja protiv nezgoda 1, otkaz stana 1, utjeravanje veresija 1, postizavanje dopusta 4.

U mnogim od tih slučajeva ekonomski je ured uložio uspješno svoje posredovanje, i nadati se je, da će biti u položaju da razvije širu djelatnost, ako se i gore naznačena rodbina posluži rečenom daljom pogodnošću za interese pozvanih vojnika i časnika.

La Cassa di prestiti di guerra a Zara ha cominciato la sua attività il giorno 20 febbraio, ed ha sede nell'ufficio della Filiale della Banca austro ungarica.

Le parti vi possono accedere tutti i giorni di lavoro, dalle ore 9 a. m. a mezzogiorno.

Akcija za naše vojnike.

Pisu nam iz Dubrovnika, 14 o. m.

Čim je započela akcija radi staranje za naše voj-Koji se oporavljaju po raznim bolnicama, namjesništvem savjetnik dr Renkin sa svojom plemenitom gospogjom postarao se da pribavi od uprave za vojnike sto se oporavljaju u Sarajevu uzorak sviju predmeta, koji mogu biti korisni nemocnicima, pak će se ovijeh dana početi izragjivati u ovom kotaru, po tijem uzorcima, razne rubenine. Megjutijem su se počele sakupljati za vojnike koji se oporavljaju razne prikladne knjige za čitanje, časopisi i ilustrovani listovi, pak štapovi, papuče, cigare i uopće svakojake malenkosti, što im mogu služiti.

Dok se ovo radi na jednoj strani, školska mladež po svima učionama u kotaru čini od hartije podlogače za cipele za našu momčad, koje će im ublažiti tešku studen po krševitim planinama i po močvarama. Lijepo su neka djeca izradila tijeh podlogača, neka su ih obložila i vonenom koprenom Od podlogača su se do sada poslala puna tri sanduka. Danimice pak stižu nove radnje. Sve se škole nadmeću, da što više prinesu za ovo humanitarno djelo.

Zaslužuje spomenuti, da je i akcija "Žigice za naše vojnike" donijela prilične koristi, pošto svako kupuje rado tijeh žigica, kojima je cijena povišena za jednu paru na kuliju, računajući, da će se i ovim malenim prinosom nešto koristiti našima milima na bojnome polju.

Vojnik sa ratišta umro u Zadru.

Jučer u 11¹/₂ satî pr. p. umro je u pokrajinskoj bolnici od empijema domobranstveni pričuvni kapural Sime Troskot Paškin, rodom iz Banjevaća u benkovačkome kotaru.

Hrabri vojnik junački se borio po bojištima u Srbiji i bio je ranjen u septembru lanjske godine u kažiprst desne ruke na Crnome Vrhu u Srbiji. Ima mjesec dana da se nalazio u Zadru na liječenju i oporavljanju. Ovdje je obolio i od bolesti umro. Spro-

vod hrabrome vojniku biće sutra u 3 sata p. p., a krenuće iz pokrajinske bolnice u Arbanasima. Pokojnik ostavlja tužnu udovicu i djece.

Pred vojenim sudom u Gružu.

Pišu nam iz Dubrovnika, 19 o. m.: Danas je započela pred vojením sudom u Gružu, u zgradi "Villa Roma", rasprava protiv Ivana Dedovića iz Martinovića, onoga nesretnoga oca koji je ubio svoga sina. Na raspravu je dovedena i žena mu, a pozvani su razni svjedoci iz njegova susjedstva. Kao vještaci liječnici djeluju d.r Baldo Martecchini i d.r Vlaho Poljanić. Rasprava je javna, pak se je nagomilalo dosta radoznala svijeta obojega spola, tako da će se morati broj slušatelja ograničiti.

Naročito vojeno povjerenstvo, koje je stiglo iz Mostara i Hercegnovoga, sastavlja sudbeni stô. Odabranim je braniteljem Dedovića jedan vojeni odvjetnik. Dedović je propao u životu od kobnoga dana. Nema ga za polak i izgleda jako potresen u duši. Rasprava će potrajati po svoj prilici nekoliko dana.

Esportazione di asbesto dall'Italia.

La Camera di commercio e d'industria di Zaradà informazioni alle ditte interessate circa l'esportazione di asbesto dall'Italia.

Poslovnica ratne zajmovne blagajnice u Zadru

započela je svoje djelovanje 20 ovoga mjeseca u prostorijama Podružnice Austrijsko-ugarske Banke. Stranke mogu pristupati svaki rabotni dan od 9 sati prije podne do podne.

Požar.

Pišu nam iz Stona, 18 o. m.:

Na 12 o. m oko 9 sati iz jutra iznenada se pojavio požar u kuhinji stojne kuće Ane Tolja, žene Ivine, u Imotici blizu Stona. Kako je duhala žestoka jugovina, požar je zahvatio i obližnju staju i pretvorio je u pepeo. Bog je dao te nije niko zaglavio. Požaliti je samo što je nevoljnica pretrpjela do 1000 kr. štete i što joj je požar uništio i zalihu hrane i svu krmu, koja je u pojati bila spremljena za marvu a koju će sada teško moći naknaditi.

Kako je vatra nastala, nije se moglo ustanoviti. The state of the s

RAZLIČITE VIJESTI

Ogorčenje u ruskom pučanstvu.

U mjesecu decembru lanjske godine i u januaru ove godine razmahao se megju pučanstvom ruskih industrijskih gradova takav revolucijski pokret, kakav se nije opazio od pokreta u godinama 1905 i 1906. No ovoga puta pokret nije uperen protiv Cara, već protiv vrhovnoga vojskovogje ruske vojske kneza Nikolaja Nikolajevića i carice udovice Marije Feodorovne. Narod je uslijed rata zapao u jadno stanje. Svi su ljudi na bojištima. Državne se pripomoći po gradovima još nekako isplaćuju, no u pokrajini je sav taj aparat zapeo. Uslijed toga je zavladalo pučanstvom toliko ogorčenje, da se može u najskorije vrijeme očekivati eruptivna provala. Prvi predznaci već su opaženi u dvjema radničkim pobunama. Prva je pobuna bila 29 decembra. Iz tvorničkih kotara na kanalu Obvodni i u okružju Narve krenulo je više hiljada radnika, vičući pred Aničkovom palačom carici udovici "Van njom! Dolje! i slično". Pred Nevskim Prospektom sukobiše se radnici sa vojskom i redarstvom, pri čemu je do stotinu ljudi ubijeno i ranjeno. Na dan 3 januara bila je druga, veća pobuna. Svjetina je htjela doći pred palaču vel kog kneza Nikolaja Nikolajevića, što je redarstvo opet spriječilo; ali je pri tome poginulo do 300 ljudi, a više ih je stotina uhapšeno. Dva dana kasnije poplavljen je cijeli Petrograd ρrodasima, u kojima se najvećim pogrdama napadaju Vlada, carica udovica, veliki knez Nikolaj Nikolajević i Sazonov. Redarstvo je sve preduzelo, da pronagje autore tijeh proglasa, no bez uspjeha. Kada bi pak redarstvo htjelo zatvoriti sve one koji se s njima istovjetuju, moralo bi strpati u zatvor sav ruski narod; a to ipak ne može.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia.

VIENNA, 23. Si comunica ufficialmente il 23

Nella Polonia russa nulla accadde di essenziale. occidentale il tempo fosco impedi ogni attività dell'artiglieria e di altri combattimenti. Sul fronte dei Carpazi gli attacchi russi si fransero, nel solito modo, con considerevoli perdite del nemico. Vennero fatti prigionieri 7 ufficiali e 550 soldati. I combattimenti a sud del Dnjester continuano. Sul campo di battaglia riesci alle esperimentate truppe croate, in un attacco coronato di successo, di cacciare i Russi da parecchie località e di prendere alcune posizioni in altura fortemente occupate dal nemico, nonchè di guadagnare terreno in avanti.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 23. Il Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 23 febbraio. Teatro occidentale della guerra.

La fortezza di Calais durante la notte del 21 febbraio venne abbondantemente tempestata di bombe aeree. Gli attacchi francesi nella Sciampagna, presso Perthes, si fransero contro il nostro fuoco. Presso Ailly-Apremont i Francesi, dopo piccoli successi iniziali, furono respinti. Nei Vosgi Sattelkomp, a nord di Mühlbach, venne preso d'assalto.

Teatro orientale della guerra.

La punta tentata dai Russi, con forze rapidamente concentrate e nuovamente formate, a nordovest di Grodno, crollò con perdite sterminatrici. Il numero dei cannoni presi nell' inseguimento, dopo la battaglia invernale della Masuria, è salito ad oltre 300, di cui 18 cannoni pesanti. A nord-ovest di Osoviec, a nord di Lomza e presso Prasznisz, continuano i combattimenti. Sulla Vistola ad est di Plock siamo penetrati innanzi nella direzioue di Wyszogród. A sud della Vistola venne respinta la punta di una divisione russa contro le posizioni sulla Ravka.

La suprema direzione dell' esercito.

Nave trasporto inglese colata a picco.

BERLINO, 23. Ieri nel pomeriggio presso Beachy Head un sommergibile germanico colò a picco piroscafo inglese pel trasporto di truppe N.o 192.

Attacchi russi respinti dai Turchi nel vilajet di Erzerum.

COSTANTINOPOLI, 24. L'Agenzia Milli ha da | Temper in centig. al 24 febbraio alle 7 ore ant. 94 Erzerum: Gli attacchi russi nella regione ad est di Artwin furono respinti dalle truppe turche con grandi perdite del nemico.

I Russi furono sloggiati dalle alture nei dinterni di Elmalis. I Turchi fecero bottino di una quantità di materiale di guerra.

La risposta dell'America alla Germania. BERLINO, 24. Il Governo degli Stati Uniti

rispose alla nota germanica, facendo diverse proposte; che sono ancora oggetto di esame da parte dei fattori competenti.

La Bulgaria minacciata d'un'invasione russa.

SOFIA, 23. In sede competente si dice, che questi inviati delle tre potenze collegate fecero un nuovo passo presso il Governo bulgaro per l'immediata accessione della Bulgaria alla triplice lega, e determinarla ad entrare in guerra. In questo incontro si sarebbe minacciata un' invasione russa in Bulgaria. Il governo bulgaro dichiarò nuovamente, essere fermamente deciso di mantenere la neutralità.

Le feste in Austria-Ungheria per le vittorie nella Masuria e sui Carpazi.

VIENNA, 23. Le splendide vittorie di Hindenburg e dell'esercito austro-ungarico sui Carpazi determinarono in tutta la Monarchia nn movimento di giubilo. Vienna e numerose città di provincia manifestarono la loro gioia imbandierando gli edifici pubblici e privati. Da Budapest, Praga, Graz e Trieste sono giunte relazioni di straordinari imbandieramenti.

Il Ministro presidente conte Stürgkh alla Presidenza della Camera dei deputati.

VIENNA, 23. La Presidenza della Camera dei deputati ebbe un colloquio di parecchie ore col Ministro presidente Stürgkh, il quale, a proposito della censura dei giornali, dichiarò che il Governo, in quanto stava nella sua influenza, non sorpassò i limiti delle misure imposte dalle necessità dello stato di guerra. Il conte Stürgkh promise di voler prestarsi perchè la censura venga esercitata con la massima uniformità. Quanto alle quistioni concernenti l'approvigionamento il conte Stürgkh accennò all' odierna ordinanza imperiale ed espresse la speranza che si potrà sollecitamente provvedersi a sufficienza dei surrogati di farina mancanti.

Quanto alla convocazione di una breve sessione di guerra del Consiglio dell'Impero, il conte Stürgkh dichiarò, che i gravi motivi che determinarono la chiusura dei corpi rappresentativi allo scoppio della guerra, sussistono ancora tutt'oggi, inalterati e indiminuiti. Espresse il convincimento che la Presidenza della Camera sarà anch'essa del suo parere, che cioè presentemente e nel prossimo avvenire il compito supremo e più importante si è quello di convergere tutte unanimi le energie dello Stato, non turbate da lotte di partiti politici, nè da punti di vista particolari, alla grande opera della difesa della patria, e di perseverarvi fino a una fine onorata.

Il Ministro delle finanze comuni dr. de Körber a Sarajevo. La presentazione del corpo degli impiegati.

SARAJEVO, 23. Il sostituto capo della provincia dr. Mandić nel presentare il corpo degli impiegati al Ministro delle finanze comuni dr. de Körber gli rivolse un' allocuzione 'in cui rilevò come appunto mentre la Bosnia e l'Erzegovina andavano incontro ad un invidiabile periodo di prosperità, furono precipitate nella più profonda sventura dall' orrendo fatto di sangue, preparato in Serbia di lunga mano. L'oratore espresse la speranza che la nostra valorosa e vittoriosa armata, a suo tempo, schiaccierà anche il capo dell' idra velenosa di Belgrado; essa così infliggerà a quel popolo pieno di livore il meritato castigo per le sue funeste agitazioni segrete, tenute vive da tanti anni in questo paese, e pel prezioso sangue el martire imperiale innocentemente versato; essa renderà così per sempre innocuo l' influsso deleterio di quel popolo su quella parte di questa popolazione che è della stessa stirpe. Soltanto così ci riescirà di porre fine per sempre al fatale processo di avvelenamento da parte della Serbia in questi paesi, e l'idea dinastica troverà il suo vero e sincero culto fra tutti gli elementi della popolazione. Il sostituto capo del paese assicurò il Ministro dell' efficace appoggio del corpo degli impiegati bosno-erzegovesi, pronto ad ogni sacrificio nell'adempimento di questa opera eminentemente patriottica.

Il Ministro dr. de Körber rispose che il bene ed il male della popolazione dipendono in gran parte dallo spirito ond'è animata la classe degli impiegati. Gli impiegati devono procedere con eguale giustizia verso di tutti, ed assistere ad aiutare dovunque la popolazione. L'amministrazione dello Stato deve invece mostrarsi inesorabile con coloro che operano contro i propri doveri di cittadini o si fanno propagatori di tendenze inconciliabili coll'appartenenza al paese di cui sono cittadini. Non deve dimenticarsi che i rei principali non sono i traviati, bensì gli istigatori che si immaginano di essere sicuri alla macchia. Il Ministro assicurò che egli, dovunque potrà, si studierà di lenire i mali recati al paese dalla guerra. Espresse la speranza che con un procedere che abbia di mira il suo scopo, riescirà al lavoro concorde di assicurare al paese la pace nazionale, rendendo giustizia a ciascuno, a qualunque stirpe appartenga.

P. KASANDRIĆ odgovorni urednik Tiskarnica Josipa Ferrari.

Metereologična opažanja u Zadru. Osservazioni meteor. della Staz. di Zara.

Dan - Giorno	sahat	Tlak zraka	Pravac i snaga vjetra Direz e forza del vento	Temperatura	Oblaci 0-10 Nubi 0-10	Oborina mm.
23	7 pr. pant. 2 p.ppom. 9 p. ppom.	383 41.7 44.1	SE 1 W 2 NW 1	82 100 8·3	10 9 8	20

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Prilozi za Crveni Krst.

Sakupljeno u selu Lovreću, kotara imotskog kr 340:10; dopriniješe: Frankić Ivan, glavar kr. 20 Nagler Raimund, nadučitelj 20 - Tutić Marijan p. Jure 20 - Bulović Marijan Jurin 20 - Domić Jure Marijanov 20 Braca Corušić 20 — Samija Božo Petrov 10 - Jurišić Mate p. Petra 10 - Petričević lko p. Mije 10 - Mustapić Ante Markov 5

Tadije 4 — Antičević Luka p. Ivana 2 — Antičević Mijo p. Ivana 1 — Bekavac Lovre p. Grge 1 — Bekavac Ivan Grgin 1 — Bekavac Ana ž. Matina 1 — Bekavac Angja ž. Nikolina 1 — Bekavac Marijan Nikolin 0:40 — Bekavac Tomica ž. Martinova 0:20 — Bekavac Jaka ž. Matina 0:20 - Bekavac Stipe p. Grge 0:40 — Bekavac Ivan p. Ivana 0:20 — Bekavac Mate p. Lovre 0:10 - Bekavac Marta ž. Andrije 0:60 — Bekavac Matija ž. Marijana 0:20 — Bekavac Joso Jurin 0:50 — Bekavac Ivan Marijanov 0:40 — Biškić Marijan p. Ante 0:40 — Bošnjak Martin p. Petra 1 — Bošnjak Miho p. Ivana reč. Zele 1 — Bošnjak Lucija ud. p. Nikole 1 — Corić Ivan p. Petra 5 Corić Petar p. Ante 1 — Corić Luka p. Ivana 1 — Cavrlj Lucka ž. Jurina 2 - Čavrlj Luka p. Josipa 1

- Frankić Petar p. Franc 0:80 - Gavranović Ilija Jozin 1 — Gavranović Marijan Jozin 1 — Gavranović Stipan Markov 1 — Gavranović Ivan Markov 0:60 - Gavranović Mate p. Lovre 0:20 Kurević Cvita ž. Antina 0:40 — Katić Grgo p. Tadije 1 — Katić Ivan p. Ante 1 — Katić Luka p. Mate 1 — Katić Petar Ilijin 1 — Katić Ante p. Tadije 0:40 — Katić Jozo p. Ivana 0:80 - Katić Ante p. Pavla 1 Katić Ilija p. Tome 1 - Katić Božo p. Stipana 1

 Katić Mate p. Marijana 2 — Lugonjić Mate p.
 Ante 0:60 — Lugonjić Ivan p. Ante 0:60 — Markotić Ljubomír, c. k. oruž. stražm. 2 — Matkov Jure p. Rajić Ana ud. p. Jerke 0:20 — Rubić Ana ž. Jerke 2 Simuna 2 - Matkov Tomica ud p. Mate 1 - Matu-

Company of the second of the s

- Bošnjak Bariša p. Mije 5 - Mustapić Marijan p. | Marijan p. Cvitka 1 - Mustapić Mara ud. p. Tome 1 Mustapić Tome p. Nikole 1 — Mustapić Ivan p.
 Josipa 1 — Mustapić Miho p. Josipa 0:30 — Mustapić Mara ud. p. Marka 0:60 - Mustapić Ana ž. Jakova 2 - Mustapić Stipan p. Joze 2 - Mustapić Mara p. Juke 1 - Mustapić Ante p. Mate 2 - Mustapić Luka p. Andrije 1 - Nikolić Luka p. Ante Zelić 2 - Nikolić Frano p. Grge 1 - Nikolić Marijan p. Ivana 1 - Nikolić Iko p. Pavla 1 - Nikolić Marko p. Ante 1 - Nikolić Ana ud. p. Petra 1 -Nikolić Andrija p. Ilije 1 - Nikolić Ante p. Andrije 1 - Nikolić Toma p. Nikole 1 - Nikolić Marijan p. Ante 1 - Nikolić Šimun p. Ivana 1 - Nikolić Mate p. Ivana 1 — Nikolić Matija ud. p. Joze 1 — Nikolić Ante p. Mije 1 — Nikolić Toma p. Pavla 1 — Nikolić Jozo p. Marka 1 — Nikolić Grgo p. Mate 1 Nikolić Jozo p. Lovre 1 Nikolić Ilija p. Petra 0:50

Nikolić Mate p. Ivana 0:60 - Nikolić Ante p Grge 0:80 — Nikolić Jozo p. Ivana 0:40 — Nikolić Tomica ud. p. Grge 0:40 - Nikolić Petar p. Mate 0:50 — Nikolić Marko p. Bože 0:50 — Nikolić Mara ž. Matina 0:20 — Olujić Andrija p. Jure 2 — Olujić Ana ž. Andrije 1 -- Pilić Tera ž. Petra 2 čević Matko Ikin 1 - Petričević Marijan p. Tome 1 - Petričević Jure p. Stipe 1 - Petričević Zele p Ante 1 - Petričević Nikola p. Ivana 1 - Petričević Mara ž. Marijana 1 — Peperny Marija ž. Josipa 2 —

Rupěić Marijan p. Jakova 1 - Rupčić Toma p. sinović Miško p. Marijana 1 — Matusinović Grgo Andrijin 1 — Matusinović Ilija p. Ante 0:40 — Mu
ž. Ante 1 — Rupčić Iva z. Grge 1 — Rupčić Jure p.

Vanić Obrad 2 — Vanić ud Marta 4 — Riedov

Samija Iva ž. Juke 2 — Šamija Grgo p. Bože 2 | — Trivić Filip 2:20 — Vagić Mihajlo 1 — Trivić Šamija Iva ž. Jozina 1 — Šamija Marijan Božin 1 | Prošo 1 — Gjurgjević Jandrija 1 — Komnen Jovan — Zaradić Jure p. Križana 1 — Zaradić Mara ž. Marijana 1 — Zaradić Mara ud. p. Luke 1 — Zaradić stić Draginja 1 — Kostić Jeka 1 — Kostić Gjurgjija Mate p. Mihe 1 — Zaradić Mate p. Ivana 2 — Zaradić Mate reč. Prže 1 — Zaradić Ruža ž. Ivana 2 — Zaradić Petar Andrijin 5 — Žižanović Toma p. Marka 1 — Žižanović Ruža ž. Marijana 0:40 — Žižanović Mara ž. Ivana 0:40 — Žižanović Toma p. Bariše 0:60 — Dragun Mate p. Jure 1 — Milinović Jozo p. Marka 0:50 - Kurević Ivan p. Andrije 1 -Gavranović Grgo Jozin 1 — Lugonjić Marijan Marijanov 1 — Olujić Iva ž. Antina 10 — Miloš Ante, financ. nadstražar 6 – Miloš Jela ž. Antina 1 Miloš Stipe Antin 1 - Frankić Nikola p. Franc 1 Samija Mate p. Jure 1 - Petričević Ivan p. Ilije 1 -Petričević Ivka Antina 1 — Matkov Petar p. Cvitka 5.

Sakupljeno od mjesnog odbora u Mokrompolju kr. 232:84; dopriniješe: Pop Petar Opačić kr. 15 Opačić Mandica 5 - Crkva sv. Luke 50 - Opačić Glišo, glavar 2 — Opačić Petar, poslovogja 1 — Japudžić Ilija 1 — Kanasir Stana 1 — Babić Panjkela 1 — Kanasir Tode 1 — Kanasir Lazo 1 — Kanasir Stana Dakina 1 — Srpska Zemljoradnička Zadruga 20 - Vagić Jandrija, listonoša 1 - Vukmirica Spasenija 1 — Trivić Ivan 1 — Babić Jovan 1 — Babić Dmitar 1 — Vukmirica Lazo 1 — Babić Stevan 1 — Babić Vasilj 1 — Baić Čiro 1 — Kanasir Ilija 1 — Japudžić Miloš 1 — Babić Toma 1 — Trivić Petar 1 stapić Marijan Bile 1 — Mustapić Cvitko p. Ivana 1 Tadije 0:60 — Soldo Tonka ž. Pavla 2 — Šamija pundžić Obrad 2 — Vagić ud. Marta 4 — Bjedov — Mustapić Mate p. Martina 2 — Mustapić Grgo p. Filip Antin 2 — Samija Stipan p. Grge 1 — Šamija Sava 1 — Trivić Jovan 1 — Vagić Obrad 1 — Vuk-Petra 1 — Mustapić Toma p. Ivana 2 — Mustapić Angja ž. Marka 5 — Samija Mara ud. p. Stipana 1:20 | mirica Vujo 1 — Kanasir Tomo 1 — Kanasir Ilija 1

Ratni časovnik 1914!

Sa dvostrukim relijevom: Nj. Veličanstvo Cesar

Franjo Josip I. i Vilim II. Mit vereinten Kräften ili

Viribus unitis 1914, sa gvozdem ili sa službenim sa-

veznim krstom c. i k. Ratnoga Ministarstva: od če-

lika ili nikla kr. 5, sa kožnim povezom na lakat kr.

6, vanredno plosnat kr. 8, sa radijskim brojevima kr.

10, sa džepnim budilnikom kr. 15, jeftin časovnik

od nikla kr. 3, lanac na ratni časovnik kr. 1; ratni

budilnik "Kanone" kr. 5; ratni budilnik "Trommier" kr. 6; 3 godine jamstva. Šalje uz pouzeće Prvo

MAX BÖHNEL,

Beč, IV. Margarethenstrasse 27/69.

Izvorni tvornični cjenik besplatno.

skladište ratnih časovnika

1 - Japundžić Lazo 1 - Japundžić Tode 1 - Ko-1 — Kostić Anica 1 – Kostić Jeka p. Pavla 1 – Kanasir Gjurgjija 1 — Kanasir Stana 1 — Kanasir Milica 1 — Vejnović Janja 1 — Vejnović Božica 0:44 - Sučević Janja 1 - Babić Marta 1 - Vagić Trivun 1 — Trivić Ljubica 1 — Trivić Milija 1 — Kanasir Jeka 1 — Zelenbaba Marija 1 — Vagić Gjurgjija 1 Kanasir Stevanija 1 — Trivić Marija 1 — Trivić Jeka 1 — Vejnović Angjelija 1 Vagić Jeka 1 - Vagić Marija 1 - Derniz Milica 1 - Popović Ivana 1 — Batas Joka 1 — Rašetić Marija 1 — Trivić Jeka 1 — Trivić Marija 1 — Popović Janja 1 — Batas Gjuro 1 — Babić Vasilija 1 — Popović Petar - Muždalo Angjelija 1 - Muždalo Sava 1 - Babić Rade 1 — Vukmirica Ana 1 — Vukmirica Sofija 1 — Popović Ilija 1 — Popović Marija 1 — Popović Sava 1 - Trivić Jandrija 1 - Sučević Trnjina 1 -Vejnović Stana 1 — Babić Dmitar 1 — Vagić Ljubomir 1 — Vagić Janja 1 — Baić Pava 1 — Bjedov Petar 1 — Vejnović Petar 1 - Vagić Aleksa 1 — Popović Marija 1 — Popović Sava 1 — Trivić Toma 1 — Trivić Anica 1 — Vejnović Stana 2 — Babić ud. Joka 1 — Babić Gjurgjija 1 — Babić ud. Milica 1 — Muždalo Dane 1 — Vejnović Jeka 1 — Bjedov Gnjatija 1 — Bjedov Todor 1 — Bjedov Sava 1 -Trivić Jeka 1 — Trivić Stevan 1 — Bjedov Sava 1 Kanasir Simeuna 1 - Kostić Mihail 1 - Vagić Todora 1 — Bjedov Jeka 1 — Popović Nikola 1 — Bjedov Sava 1 — Bjedov Krste 1 — Na tas u crkvi 19 avgusta 1914 17:20.

(Slijedi).

ew Milioni was adoperano contro la

raucedine, catarrro e ingorgamento, tosse con-

Kaiser Caramelle pettorali

(con tre abeti) 6050 certificati di medici e privati attestano il buon successo

Bomboni oltremodo piacevoli e gustosi. Pacchetti 20 e 40 cent. Scatole 60 cent. Vendesi

presso: Giorgio e Spiri-dione Brčić Droghieri in Zara; P. Novak farmacista in Lesina; S. Boglich farm. in Knin; Norberto Cindro farm. in Traù; A. Karlovac farm. in Cittavecchia e G. de Borzatti farm. in

TISKARNICA

G. FERRARI

(naslj. Petra Jankovića)

Calle Larga ZADAR Telefon br 87

Tiskarnica je snabdjevena najnovijim materijalom kao i najmodernijim strojevima. Prima i izragjuje što prije i najvećom pažnjom kojumudrago tiskarnu radnju, pismenima latinskim, njemačkim, ćirilicom, i grčkim. Izvršuje kromotipografične radnje, radnje su tri boje i t. d. osmrtnice, posjetnice, omote, račune, fakture, trgovinske police i t. d;

sve uz najniže cijene da se nema bojati konkurencije.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE BANCA CAMBIO-VALUTE - ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 41/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4º/0. Lettere di pegno 4º 2 0 40/0 della Banca Commerciale di Budapest. -Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 40/0. - Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5 % . — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2 0/0 ecc

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor 20

Credito fondiario Austr. 3%. Vinc princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ.

Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti turchi 1870 da f.chi 400. Vnc. princi, f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate

mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc. ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un

interesse annuo di 4.0/0. RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e ili richieste dei propri

clienti, senza alcuna spe ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle

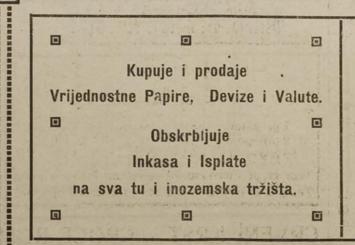
condizioni generalmente stabilite. ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con iscasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

THE REST NAME OF THE REST OF T SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA Ingegnere: PIETRO VERACI in FIRENZE. Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.

MACCHINE OLEARIE premiate con due gran prix, due diplomi di I.o grado e sette medaglie d'oro. Assume forniture a condizioni favorevolissime.

Rappresentante la Ditta: FRATELLI MANDEL & NIPOTE - ZARA.

Assortimento il più completo di

Dionička glavnica 80 milijuna

Središnjica u PRAGU, utemeljena god. 1868

Pričuvne zaklade 25 milijuna

0

Brzojavni naslov: "ŽIVNOSTENSKÁ"

Ispostave: GRADO i OPATIJA.

IZVRŠUJE SVE BANKOVNE POSLOVE.

Telefon: N.ro 2157 - 1078

uz najpovoljnije uvjete Prima na čuvanje i upravu EFEKTE i DRUGE VRIEDNOTE

SAFES DEPOSITS

Suk i žuo evrop sa Ki žava prije neško

Go

stoje 6

pretpla primaji

nim r opasn času s to do a naro su raz se ma koja j da sa su laž nim i u Kin neških tome : je Jap gom i hotnim Kiau-C nju ša skoga čaja po

> nesugla štrenju ozbiljni odnosa vrijedni Japan 1 viteljstv puno u tome je iskusniji istoku, odmah

na pro

kazivac

sami o

je "Az

lovito

čenje u

Jed mjeseca peštu, pr strahovit Napló"-a Kac put zauz štvo, što nastaviti

ruske vla onima ko Ja sam n iz Czerno vratio u naivnost, nad glave Koz gdje me j je jednom nog stola, vjeru. Kad visjeti, je austrijsko radosno I

Kada

bi ih dan ProšI

kako si se I taj zatvor. Gl onda mi u jednu ć učitelja, k hodnik, na witza. Ta ljudi. Megj dva rumui i drugih. I vorima za ruski oruž